

Posúdenie magisterskej diplomovej práce Bc. M. Bartlové

***Kolektivní inteligence a role jedince:
na příkladu sociálního aktivismu online***

Katedra elektronické kultury a sémiotiky

Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova v Praze

Zvolená téma vstupuje priamo do niektorých centrálnych oblastí študovaného odboru a vyzýva k ich prepojeniu. Na jednej strane sa takto do zorného poľa dostáva veľmi aktuálna problematika kolektívnej inteligencie (a spolu s ňou pojmy ako emergencia, extenzia tela, rizomatické usporiadanie a i.), na druhej, vyjadrenej v druhej časti nadpisu, sa skúmaný kontext rozširuje k sociálnym a priamo politickým aspektom. Recenzent môže vyjadriť spokojnosť nielen s tým, že autorka svoje skúmania rozvíja v tomto širokom diapazóne, ale aj a predovšetkým s tým, že medzi príslušnými tematickými okruhmi prechádza bez zjednodušenia a argumentačných skokov.

Prvým predpokladom pre splnenie nárokov, ktorý tento prístup implikuje, bolo štúdium relevantnej literatúry. Predkladaná diplomová práca presvedča, že autorka tento predpoklad splnila v náležitom rozsahu a na dostatočnej interpretačnej úrovni. Z tohto korpusu diel autorka dokázala vyťažiť základné pojmy a s nimi zviazané problémy (kap. 2 Teoretické koncepty), ktoré potom viedli jej rozvíjanie textu. Hodnotu práca však nachádzam predovšetkým tam, kde autorka po interpretáciách diel a štúdií prechádza k formulovaniu vlastného postoja k problematike. Na stránkach, kde vyjadruje svoje závery, nájdeme argumentované

stanovisko, ktoré uniká zvodom zjednodušenia, či už by ponúkali optimistické, alebo pesimistické vízie.

V celom texte autorka vedie polemiku s názormi P. Lévyho. Treba oceniť, že svoje výhrady autorka nekončí pri uvádzaní javov, ktoré medzičasom priniesol prudký vývin kyberkultúry (a ktoré samy osebe prinášajú dementi niektorým Lévyho príliš optimistickým predstavám), ale pokúša sa postúpiť k vymedzeniu stanoviska, čo tieto skutočnosti zohľadňuje. Pravda, tento pokus vzhľadom na komplexnosť problematiky vcelku zákonite musel ostať pri naznačení niektorých náznakov riešení. Ak autorke možno niečo vyčítať, tak je to len sklon uvádzať niekedy proti Lévyho premisám postoje, ktoré sú nemenej zjednodušujúce. Takto si počína napríklad vtedy, keď oproti Lévyho presvedčeniu o rastúcej prevahe dobrých vlastností človeka uvádza, odvolávajúc sa na Rheingolda, že človek je „spíše sebestřední a soutěživý“ (s. 65), hoci predtým poznamenala, že povaha človeka sa nedá určiť. Treba však dodať, že nebezpečeniu naturalizovania morálnych sklonov človeka v tom istom odseku uniká upozornením na úlohu spoločnosti.

Predkladaná diplomová práca je účelne štrukturovaná, dá sa v nej identifikovať zreteľná línia argumentatívneho postupu. Práca rešpektuje pravidlá uvádzania zdrojov, pramene sú uvedené v zozname literatúry.

Diplomovú prácu M. Bartlovej navrhujem prijať k obhajobe a predbežne navrhujem známku 1.

Prof. PhDr. Miroslav Marcelli, PhD.